

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
munkáltsági áron vesz fel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyas király-ter 8.
Telefon-szám 184.

Felolgozó szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Félévre 10 korona, az egész évre 18 korona.
Vidékire félévre 12 korona.
Egyes szám 10 ars öfter.

A munkapárti hajnal

állaga még nem ragyogott fel és úgy látjuk, hogy vég-
érvényesen leáldozott. Ugy
véltük látni a helyzetet,
hogy éppen akkor, amikor
a hajnalhasadást várták a
munkapárt, az est szürkület
borul rájuk és a leáldozó
reménységre ráborul az örök
enyészet éjszakájának vak-
sötéteje. A munkapárt kon-
centrációba vetette remény-
segeit, attól várta a hajnalt,
a felmadást, de biz a
munkapárt uralma olyan
temetőbe van örökre eltöl-
delve, amelynek kapujára
az van felírva, hogy: Nincs
felmadás.

A koncentráció helyett
megszületett az egységes ma-
gyar polgári párt és új
pártnak új kormánya. Prog-
ramját még nem ismeri
az ország népe, csak sejtí,
hogy új kormány és az új
párt gerince és veleje az
általános választói jog és a
nemzeti hadsereg lesz. Ha
ez mellett még Magyarország
gazdasági fellendítése is ott
van a párt program tar-
solyába, ha ott van a
szociális törvények alkotása
és az igazságos fokozatos
adórendszer tervezete, akkor
az új pártnak és kormány-
nak sok híve lesz az ország-
ban.

Az új párt megszületett,
programját azonban nem
ismeri az ország, nem mond-
hat hát arról senki véle-
ményt. Akik a kormányban
helyet foglalnak, reményre
jogosítanak, de csak remény-
re. Majd ha kitérnek az új
párt programját, majd ha
azt látjuk mit várhatunk,
mit remélhettünk, mit akar
az új párt az ország népé-
nek hozni, akkor látjuk,
majd, hogy az új alakulás
évtől hoz-e az országnak.
Reméljük, hogy azt.

Bizva és reménykedve
tekintünk az új alakulás
működése elé. Itt volna már
jobb korszak ideje.

Magyar politika

Budapest. Pallavicini, Palugyai és Bottlik államtitkárok
megmaradtak állásaikban. Az a hír, mintha Kelemen
Béla szegedi főispán kereskedelmi államtitkár lenne, nem
felel meg a valóságnak. Azt a hírt sem erősítették meg,
hogy Wolffner Tivadar bányarószot nevezik ki. Vázsonyi
Vilmos államtitkárja Scherer Dénes. A honvédelmi mi-
niszterium második államtitkár személyében végleg meg-
állapodtak Palyi Vilmosban. A pénzügyi államtitkári
állást Popovics hivatalba lépése után nevezik ki.

Baloghy főispán marad

Budapesti tudósítónk jelenti, hogy Baloghy Ernő
bács megyei főispán bejelentette a kormánynál, hogy főis-
páni állásáról nem mond le, megmarad állásában és belép
az új kormány pártba.

A béketárgyalások

Helsingforsból jelentik, hogy a finn országgyűlés meg-
választotta a Breszt-Litovszkba kiküldendő megüszottakat,
hogy képviseljék Finnország érdekeit.

Stockholm. Trookij Czernin beszédét a magyar és az
osztrák munkásmozgalmak sikereinek tünteti fel. A bolse-
vikiek kétségtelennek tartják, hogy Breszt-Litovszkban
a béketárgyalások sikeres eredménnyel végződnek.

Szerdán lesz Breszt-Litovszkban az első plenári-
ülés, amelyen a népek önrendelkezési jogát fogják tár-
gyalni.

Vasárnapi hivatalos jelentések

Budapest, január 27.

(Hivatalos.) Az assagiói fensíkon és a Brentától keletre
a tűzérési tevékenység tegnapig igen élénk volt. Az el-
lenség támadását a Monte Pertican levő állásaink ellen
visszavertük.

(A vezérkar főnöke)

Berlin, január 27.

A nagyfőhadiszállítás jelenti: Nyugati harctér: Az egész
harcvonalon csekély volt a harci tevékenység. Kiseb-
b vállalkozásokból a Cisetől délre és a felső Vogézekben Lus-
setől délre foglyokat szállítottunk be. (Ludendorff)

(Miniszternökség sajtóosztálya)

Románok és oroszok

Az orosz kormány attól tart, hogy az oláhok meg-
szállják Besszarábiát ezért Rakovszky román képviselőt
rábírták, hogy szervezze meg a román forradalmat. Ra-
kovszky Odesszában kikiáltotta a román köztársaságot de-
taronizálta a román királyt és megszervezte a román köz-
társasági diktatúrát.

A románok megszállták Unghenit, letartóztatták a
helyi katona- és munkástanácsot. Egy később érkezett
távirat szerint Kiscnevet is megszállták az oláhok.

Amerika várt a válaszukra

A párisi Herald jelenti e hónap 22-éről Newyorkból
hogy a kongresszus arra való tekintettel, hogy a központi
hatalmak államférfiai Wilson békejavaslatára vonatkozóan
állást foglalnak, január 30-ig elhalasztotta Wilson üzene-
tének tárgyalását.

Megvádolták

a Bajai Független Újságot
azaz, hogy mi bizonyos
városi közérdekű kérdéseket
rosszindulatilag, kevés jó-
akarattal kezelünk. Ez a vád
amelyre mi igazán nem
szolgálhatunk rá a nyilván-
osság előtt hangzott
el, következtetésként természetesen a választ a nyilván-
vonosság előtt adjuk meg.
Fel kell vennünk a kérdést:
hol, mikor, milyen ügyben
tanúsítottunk mi rossz in-
ducatot, rosszakaratot? Mi
úgy érezzük, hogy ez a vád
méltatlanul ért bennünket,
mert mi soha egyebet nem
vagyunk tekintettel, mint a
közérdekre. Aki pedig a
közszolgálatban áll, az bizel-
gésre, események elhalgá-
tására nem használhatja fel
a tollát, ha ebből mindjárt
kellemetlensége is származ-
na. Mi soha egyebet nem
teszünk, minthogy a ténye-
ket regisztráljuk, a nap ese-
ményeit tárgyaljuk meg és
minden közérdekű tény fe-
lett a legtárgyalósabb kri-
tikát gyakoroljuk. Ha azt
látjuk, hogy indokolatlanul
nagy az ácsorgás, akkor mi
arra kell, hogy rámutassunk.
Ha azt látjuk például, hogy
a közéletmezést túlságosan
centralizálják és abból a
magánfeleknek kárunk és ke-
lemetlenségük van, akkor
erről a tényről dicséret szav-
akkal nem emlékeztethetünk
meg. Nekünk zsurnaliszti-
kai kötelességünk minden
hibára rámutatni, hogy azok
akik a hibán segíteni hiva-
toltak, lássák és javítsák a
hibát. Aki ezt rosszakarot-
nak, rosszindulatnak látja,
annak nincsen érdeke a
közügyek iránt és fogalma
sincs arról, hogy mi a hiva-
tatása az újságnak. Réges-
rég idejét multá már az a
korszak, amikor a vidéki
újságoknak az volt csak a
hivatásuk, hogy a nyilvános-
ság előtt szereplő embere-
ről és azok tényeiről csak
dicsérőleg emlékezzenek meg.
Ma már az újság az élettel
számol. Fodor Károly.

A tisztibál.

Bevallom őszintén még most is másnap délután alaposan „küzzenjameros“ vagyok részint a pazar kábulattól, mely boldog békénapok mesébéli káprázatát, egykori szikrázó ragyogó báléjék színpompáját, selymesen suhogó divatját, frakkos-lakkos gallériáit vibráltatja a szemem előtt, másrészt az örömtől, az édes, a megható örömtől, hogy így sikerült, hogy így győzött a jószág, hogy ilyen bankókkal préselt puha keszkesővel lehet törölgetni szegény kis, apátlan hadiúrak párnáikat, vesztett, férjüket sirató hadiúr. e. y. e. k. apjukat, urukat gyászoló magyar martírok szenvedő arcáról azokat a százszor kibuggyanó, drága gyöngyöket, azokat a keserves könnyeket.

Mert ezer veszélyen keresztül száz halálon át, szenvedések poklát áttörve, bilineses fogság falait lerombolva újra és új életnek kell fakadnia ezen a földön, friss, tisztultabb levegőnek kell végigszállongani ezen a szomorú világon hirdelve, hogy halni tudott ezerszer, hát élni akar még egyszer s örökkön a magyar, hisz neki van a legvéresebb jussa hozzá!

... Ennek a szép, ennek az új, ennek a kulturás, szellemi és anyagi kincsekben gazdag, ennek az önérejből törtető és arany szívű magyar népként, magyar jövőnek képét tükröztette a tegnapi mulatság, amit a bajai tisztok oly derekasan és oly minden várakozást felülmúló sikerrel rendeztek élükön Szalay főhadnaggyal és Békés századossal Nyolc óra. Ragyogó, pompázó uniformisok csillognak át a parfümös terem rózsaszín ködén, hófehér vállak és hókeblek márványvakítón fehérik, ékszeres fényes selymek suhanása, a kávéházból beszűrődő muzika halk hullámai a telis-tele szállában, suttyogás, egy-két székláb mordul meg nyirkoson s csand lesz mély.

Kezdődik. Odát mond a Naphoz egy esőppnyi szájaeska, amelynek a már gyakorlott szerepre Fehér Manóka a tulajdonosa. Hogy sok tapsot aratott az igaz, de az is igaz, hogy hozzá is van szokva.

Aztán jött „A juncér“ amit Szalay főhadnagy és Ács hadnagy adtak elő briliáns humorral. Már ekkor kezdett nevetni a közönség Szalaynak és kezdte figyelni Ácsot, hogy milyen sokoldalú tehetség, de várjunk csak, majd elmondom mi volt később. Majd következett egy igen szép művészi szám dr. Scheiber Leoné urasszony dalai. Művészi előadását viláhos tapsal és az igaz tetszés hangos nyilvánításával jelezte a műértő publikum

Műsoron kívül kívánom! De nem ment ám ez ilyen programgyorsasággal mint ahogy mondám, mert Szalay főhadnagy szellemesnél szellemesebb apró tréfái, beemotjai és kizökkentő mókái az egyes számok között konferálás címen felsőgesen mulattatták a résztvevőket.

Szával másokon kívül szavalt Sebészler hadnagy. Olyan pompásan megválasztott költeményt olyan élvezetes recitálással és oly hatással keltve, hogy sikerét egy Béregi Oskár is megígérte volna.

S ha most egy pillanatra elfogult vagyok, boosásák még nekem. T. i. a „katonai jelenet“ című s ám, nekem annyira tetszett, hogy arról letéve a kritikai objektivitás sordióját, igazán csak lírai hangon tudok megalkozni. Ács hadnagy valóságos belelépt a magánválaszátok dalával és minden dícséretet felülmúló előadásával a bajai közönség szívébe és igaz művészi gyönyörűséget váltott ki. Szalay főhadnagy a valóságos zenei fenomenus kezdte, gondolkás, simabamos, zongorál, mellő partnere volt Ácsnak. Mindketten exotikákat előben a szerpükben. É-ó-képek. Ne szólj szám, nem táj, fejem! Az elején azt mondtam, hogy kuzzenjameros vagyok.

Azóta nem, hogy kijáratod am volna, hanem, ha az élőképére gondolkodom úgy érzem magam mint aki felbűnt a garatra. Folyton visionálók. Angyalbabákat, kollarus szépségeket, klasszikus görög hőgyöket, magát Saphot látom, eszményien bajos bieder-mayer-babacsa teremtést, a hit, remény és szeretet gyönyörűséges apotheosist látom, tündöklő szépségű gavotte kép jelenik meg elöttem. És mindez mint egy selyem kendőbe: andalító szép Alföldi zenébe göngyöltve — hát nem tudom, visióm vannak, hallucinálók, mindig csak ezt látom, folyton csak ezt hallom tegnap óta. Ennyi szép hölgyet és egy este, nohát ezt Békés százades jól kifundálta. És még hozzá, vérbeli Alföldi-muzika! Szinte... le az aglegényekkel... Hát volt ám még más is! Fülöp Pista, aki direkt a jótékonycélra való közreműködés miatt kapott egy esti szabadságot, egyenesen a vonatról robogott fel a színpadra, hogy kenyérbeli művészeket tulcizálva, olyan hatalmasan sikerült kuplékkal nevetesse meg a közönséget, mely könnyeket esalt a szemébe — a szítani nem akaró kacagástól — a publikumnak. Igazán megérdemelte azt a kis szabadságot!

Dr. Scheiberné cigányzenés magyardalával következett utána Szép, szomorú notáival, igen nagy hatást ért el.

No de most Szalay—Ács. Ugyancsak megadótattak bennünk. Ami jökevényünk, ami kacajunk, ami tapsunk volt azt mind odaadtuk nekik. Csak úgy rengott a terem, úgy nevetett mindenki huncot a mókájukon.

Hanem álljunk meg egy szóra. A színpadi technikai és világi-tási berendezéseket illetőleg, aki összehozott jót, szépet és akit a határos előszámokért meg a habéros sikerért oroszlan rész illet — László Károly volt, a régi híres bajai szíkedelő.

Pent. illetve, dehogyan volt pent. Megkezdődött a tánc, olyan boldog párok roppták és olyan virágos boldogsággal mint békeidőben, mintha csak belátott volna az ember az új magyar jövőben, mikor majd nem síva vigad a magyar.

Uratom, tiszta, derék munka volt!

Dr. Stern József.

HIREK.

Nagy ujságot

hozunk az olvasónak. Nagy ujságot, de egyáltalán nem kedveset, nem kellemeset. Azt kell híral hoznunk, hogy ebben a hónapban nagyobb lesz a gáz-nélküli lakásokban a sülétség, mint volt eddig. A jótékony világozást, amely mellet olvasni, tanulni, kenyérkereső munkát lehet végezni, még inkább nélkülözünk, mint nélkülöztük a hátnak mögött levő, elteit téli hónapokban.

Ezen hosszú lére eresztett bevezetés után pedig röviden, minden cifrázás nélkül híral adjuk, hogy nem lesz petróleum. A miniszter a város részére december hóra előjegyzett kilencven hordó petróleumot egyszerűen törölte. Minthogy pedig mi mindig a megelőző hónap kamperteucájából világítunk, minthogy pedig januárban ilyenformán nem lesz petróleum, nem fogunk világítani sem ebben a hónapban, sem a jövő hónap elején.

Ez az ujság. Ennél jobbat e pillanatban nem tudunk mondani.

Cholnoky egyetemi tanár előadása.

A híres utazó és kiváló geográfus, Cholnoky kolozsvári egyetemi tanár most is hajlott a Szabadliczális Szövetség hívó szavára s Török-Ázsia címen ma, kedden délután 5 órakor az Uránia mozgóképszínházban fog vetített képes előadást tartani. A rendezőség ezután értesíti a közönséget, hogy állandó hallgatóinak, az idényjeggyel bíróknak részére a páholyokat és az első helyeket tartja fenn. Az előadásra szóló jegyek a Kollár könyvkereskedésben vehetők át. Minden fenn-tartott idényjegyre egy ülőhely,

jár, 4 idényjegyre a könyvkereskedő cég, a g jut, egy páholy. jegyet fog díjtalanul kiszolgáltatni. Ezek a jegyek kedden déli 12 óráig vehetők át. Ezentúl a jegyeket darabonként 2 és 1 koronáért fogja a Szövetség az Uránia pénztárából árusítani.

A Szabadliczális Szövetség

vasárnap délutáni előadásán Móra Ferenc helyett Kürthy Menyért dr. gimnáziumi igazgatót olvasott fel a magyar palócéletéről, falócserkölcsökről és szokásokról. A minden tekintetben érdekesítő és tanulságos előadást nagyszámú közönség hallgatta végig. A felolvasó határon túrult a palócés etnographiai rajzába, szorgalmasan kutatta a palócéletet színező motívumokat, elvezette a hallgatót a palócember születésébe, életén és temetésén keresztül. A természetes és naiv életfelfogások minden szálát megkereste, a tonóba, ahol a polócifaltalag fonja össze élete boldogságát, sőt még a bálóra is, ahol a palócember egyszerű gyermekei sietnek a menyekultura után. Példákkal, adatokkal kedveskedett a gyönyörű néprajzban, amely hosszas tanulmányok sikert hozó eredménye. K. J. Ö.

Gyűjtik a zsirt. Az idén nyáron remélhetőleg nem lesz túlságosan nagy zsirinség a város szegény népe között. A város gondoskodik róla, hogy a város legyen elegendő zsir. A gyűjtést már meg is kezdték és eddig körülbelül 46 métermázsát hírták össze. Ez persze még meglehetősen kevés és csak igen rövid időre lenne elegendő. De a város vezetője reméli, hogy nyárig össze tud majd hozni nagy utánjárással 150—200 métermázsát, ami mégis már olyan mennyiség, amelyből fedezni lehet a legszegényebbek zsircükségletét.

Halálos szerencsétlenség

történt szombaton este a bácsalmási vasút állomáson. Egy bajai katonája Bajáról jövet kiszállt Bácsalmáson, hogy a vendéglőben valami enniavolt vegyen. Alig volt pár percig a vendéglőben, amikor kiáltottak, hogy a vonat indul. A szerencsétlen ember elkezdett futni és egyenesen neki futott az éppen akkor berobogó ragóci vonatnak, amelynek két kocsija közé került és a kocsitűzőkkel teljesen összelapították. A szerencsétlen ember ott nyomban szörnyet halt.

Lavinaomlás vasárnap az Urániban.

A szerkesztésért és kiadástól felelős:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztő: DR. STERN JÓZSEF.

Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.

Nyomatott a „Corvin“-könyvnyomdában, gyorssajtóján Baján, Mátyás király-ter 8.

Eladók

a Klapka-utcában
élvő házaim.

özü. Üszthelmer Imréné.

Bővebb felvilágosítással szol-
galt UTRY LAJOS Erzsébet
Királyné-utca 56 szám

Használt és törött Gramofon

Lemezeket vesz
Fránkl Ignác

technikai fizlete

Baja, Budapesti-nt 15. szám.

Egy laborans keres-
tetik azonnali be-
lépésre LOVASSY
gyógyszertár.

ZONGORA és CIMBALOM

órákat vállalom, ze-
neakadémiát végez-
tem és 15 éve elő-
kelő intézetekben
működtem, így kez-
dőtől egész a leg-
magasabb kiművelé-
sig tanítok. Bővebbet:
Círfusz Ferenc utca 16. sz

Eladó

gyári célra alkalmas óriási
magtár a Círfusz-utcában.
Ugyanott eladó 2 sarok

háztelkek és a leendő Bartsch utcában 2 kisebb háztelkek
Kiadó május elsejére ugyanott egy nagy hatsoros pince
Kiadó azonnal a tűzoltó sarokház melléképülettel és
istállóval együtt, amely alkalmas beszáló kis ven-
dőglőnek, sütődének, vagy kovács műhelynek. Ugyanott
3 drb. lőjászol és egy teljesen hibátlan földgáz.

Kiadó, esetleg eladó május 1-re egy 8 szobás, istálló
és melléképülésekből álló ház Petőfi Sándor utca 51 sz
Tudakozódni lehet: Deák Ferenc utca 21 sz. alatt.

Allandóan friss

mész és cement

eladás nagyban és kicsinyben

Spitzer Illés

BAJA, Budapesti-ut 9. szám.

(Vásártér.)

Interurban telefon: 221. szám.

WEBER HELEN

A klasszikus táncművészet magasfokú iskolájá-
nak kiváló tagja Weber Helén klasszikus táncmű-
vész, aki legutóbb Berlinben aratott jelentősebb
sikert. Meleg ünnepeltesben volt része a fiatal mű-
vésznőnek külföldön, s gyönyörű balett-táncai álta-
lános feltűnést keltenek mindny. A klasszikus tánc
kitűnő művésznőjének szebbnél-szebb, fantasztikus
az egyes táncoknak megfelelő gyönyörű ruhája csak
emeli azt a hatást, amit elérni szokott.

Február hó 2-án este 8 órakor tartja
táncestélyét a művésznő a „Nemzeti száll” nagy-
termében Baja városa méltán nézhet fellépése elé
nagy várakozással Jegyek Wagner Antal könyvke-
reskedőnél kaphatók.

Az Országos Burgonyaközvetítő
Iroda értesíti a gazdaközönséget, hogy a vár-
mege területén kirendeltséget létesített, melynek
teendőit SCHREIBER D. és FIAI cég zombori
kirendeltsége látja el. A kirendeltség irodája Zombor-
ban Jókai-tér 2. sz. alatt van, ahol mindennemű fel-
világosítással szolgálnak — A kirendeltség telefon-
száma Zombor 26, sürgőycíme: „Obkirend Zombor.”

Nád eladó

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és ce-
ment-gyár

Baja.

Telefon szám. 111.

Mész és Cement állandóan
friss állapotban raktáron van

MICSÁKI
SZÁNTÓI SAVANYÚVÍZ
ISZUNK!

Fiatalt
bankszolgát,
esetleg ügyes
leányt felvesz:
Bajai Kereskedelmi és
Iparbank.

Május 1-re
3-4 szobás
lakást keresek
a Belvárosban;
özü. Klauber Zs.-né.

Cipőstálya jaja de drága
Hamar PALMA cipőt rajta

HIRDETÉSEK
jutányos áron
FELVÉTELNEK.

„Corvin”-nyomda
BAJA, Mátyás király-tér 8. szám
Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
izléses, pontos és gyors
kivitele.
Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Újság” „Bajai Közlöny”
szerkesztősége és kiadóhivatala

Önálló elarusító leány alkalmazást nyer:
Huszár Rezső áruházában

Gőzfürdővizgyógyintézet Baja

FÜRDŐ REND!

Vasárnap d. e. uraknak gőz- és kád
d. u. kád

Hétfő, kedd, üzemszünet.

Szerda délelőtt kád
délután nőknek gőz- és kád

Csütörtök d. e. uraknak gőz- és kád
d. u. nőknek gőz- és kád

Péntek d. e. uraknak gőz- és kád
d. u. nőknek gőz- és kád

Szombat d. e. uraknak gőz- és kád
d. u. kád